

IISALMESSA OLI TYÖNHAKIJANA (vuosi 2014 suluissa)

Kuukausi	Iisalmen työttömyys % 2015 (2014) (työvoima 10 370)	Alle 20-vuotiaat (lkm)	Alle 25-vuotiaat (lkm)	Työttömät vasta-valmistuneet 25-29v. (lkm)
Tammikuu	17,0 % (14,7)	37 (35)	237 (204)	14 (12)
Helmikuu	16,1 % (14,3)	27 (33)	214 (197)	12 (10)
Maaliskuu	15,8 % (13,7)	21 (28)	196 (180)	13 (10)
Huhtikuu	15,5 % (13,1)	25 (33)	186 (174)	14 (9)
Toukokuu	14,5 % (12,1)	26 (50)	180 (188)	7 (13)
Kesäkuu	16,2 % (13,2)	82 (70)	276 (227)	10 (18)
Heinäkuu	16,3 % (13,7)	77 (65)	265 (237)	9 (18)
Elokuu	15,7 % (13,0)	67 (63)	229 (218)	11 (8)
Syyskuu	15,1 % (12,8)	46 (55)	198 (190)	15 (10)
Lokakuu	15,0 % (13,4)	49 (53)	190 (190)	12 (11)
Marraskuu	15,4 % (14,3)	49 (44)	211 (196)	13 (12)
Joulukuu	16,9 % (17,0)	68 (62)	273 (264)	12 (14)

(Lähde: ELY-keskus, Pohjois-Savon TE-toimisto; TEM, työnvälitystilasto 1220)

NUORISOTAKUUN PIIRIIN KUULUVIA

15–29 –vuotiaita oli Iisalmissa vuonna 2015 yhteensä 3504.
(vuonna 2014 yht. 3676 ja vuonna 2013 yht. 3788)

Heistä 15-24 -vuotiaita oli 2335 ja 25-29-vuotiaita 1169.

Lähde: Iisalmen väestötiedot paikkatietojärjestelmä (väestörekisterikeskus).

NUORISOTAKUULLA NUORILLE

koulutusta, työtä ja kuntouttavia palveluita

NUORISOTAKUUN TAVOITTEISIIN

päästään yhteistyöllä, laadukkailla palveluilla ja ohjauksella ja sekä riittävillä resursseilla.

NUORISOTAKUU TOTEUTUI

(= nuoren työttömyys päättyi ennen 3 kuukautta; ns. virtaluku, suluissa vastaava luku vuodelta 2014)

	Nuoret työnhakijat alle 25-v % IISALMI	Vastavalmistuneet 25-29 v. % IISALMI	Nuoret työnhakijat % POHJOIS-SAVO	Vastavalmistuneet 25-29 v. % POHJOIS-SAVO	Nuoret työnhakijat % KOKO MAA	Vastavalmistuneet 25-29 v. % KOKO MAA
Tammikuu	74,4 (70,4)	33,3 (44,4)	74,0 (81,6)	80,4 (82,3)	61,9 (69,5)	57,7 (64,7)
Helmikuu	76,2 (67,3)	100,0 (40,0)	76,0 (77,1)	84,3 (86,7)	59,2 (68,7)	54,1 (59,2)
Maaliskuu	74,6 (88,3)	50,0 (100,0)	73,7 (82,8)	73,7 (83,2)	60,8 (67,9)	44,0 (52,8)
Huhtikuu	79,6 (77,2)	60,0 (100,0)	73,8 (80,7)	87,5 (85,9)	62,5 (69,5)	55,3 (59,5)
Toukokuu	84,6 (83,3)	87,5 (100,0)	78,7 (77,7)	87,0 (91,7)	62,9 (67,6)	61,6 (65,6)
Kesäkuu	82,6 (87,5)	100,0 (100,0)	81,6 (84,7)	94,8 (92,2)	63,8 (69,1)	68,6 (72,0)
Heinäkuu	86,3 (76,5)	90,1 (71,4)	80,4 (79,3)	90,3 (87,5)	61,6 (63,1)	62,0 (67,5)
Elokuu	80,6 (89,0)	50,0 (90,0)	75,6 (78,8)	85,1 (89,4)	59,0 (64,3)	42,9 (55,9)
Syyskuu	84,5 (84,9)	100,0 (93,3)	85,9 (87,2)	90,9 (86,6)	66,0 (71,1)	49,4 (54,1)
Lokakuu	86,6 (86,7)	100,0 (50,0)	87,1 (82,5)	90,5 (80,9)	70,7 ()	62,7 ()
Marraskuu	71,7 (78,8)	75,0 (100,0)	79,4 (78,1)	88,2 (72,1)	66,5 (70,3)	56,3 (60,3)
Joulukuu	82,1 (63,4)	100 (71,4)	80,4 (74,3)	95,7 (82,1)	58,2 ()	60,1 ()

(Lähde: TEM; Työnvälitystilasto 1355)

SOSIAALITYÖ JA PERHEKESKUS Sosiaalitoimen tietoja vuosilta 2013- 2015

	2013 18-30v	2014 18-30v	2015 18-30v
Toimeentulotuen saajat yhteensä	632	597	573
näistä uusia kyseisen vuoden aikana tulleita	186 (29 %)	164 (27 %)	153 (27 %)
osuus kaikista toimeentulotuen saajista	44 %	44 %	42 %
osuus uusista tuen saajista kyseisenä vuonna	55 %	55 %	57 %
Kuntouttava työtoiminta	75	95	97
joista uusia kyseisen vuoden aikana tulleita	12	43	34
Aikuissosiaalityö	237	302	294
joista uusia kyseisen vuoden aikana tulleita	56	138	103
Työvoiman palvelukeskus (TYP)	72	64	74
joista uusia kyseisen vuoden aikana tulleita	8	20	24

(Lähde: Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä/ perheneuvolan esimies ja aikuissosiaalityön esimies)

IISALMEN NUORISON TUKI ry:n (INTRY ry:n) TYÖ- JA STARTTIPAJAT

Nuorten osuus INTRY:n palvelujen piirissä olevista on kasvanut aiemmista vuosista. Yhdistys edelleen kehittää palvelukokonaisuuttaan ja on ollut mukana useissa valtakunnallisissa sekä maakunnallisissa kehittämishankkeissa. Sosiaalisen työllistämisen laadunarviointimallia yhdistys vie eteenpäin yhdessä Joensuun Nuorisoverstaan kanssa ja sekä työpaja että etsivä työ ovat mukana Valtakunnallisen Työpajayhdistyksen (TPY) sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön Sovari sosiaalisen vahvistumisen mittariston pilotoinnissa (<http://www.tpy.fi/kehittaminen/laatutyto/laadullinen-mittaristo/>). Yhdistys oli myös edustettuna TYP:n laadunarvioinnin valtakunnallisessa kehittämishankkeessa. Hankkeessa kehitettiin työkaluja toiminnan laadun ja vaikuttavuuden parempaan arviointiin. Lukumäärien sijaan painopiste tulee tulevaisuudessa olemaan toiminnan laadun arvioinnissa.

Maahanmuuttajien osuus toimintaan osallistuvista nuorista on kasvanut. Toiminnassa onkin ollut mukana mm. kiintiöpakolaisia ja heidän kohdallaan etusijalla on suomen kielen oppiminen. Nuoria on ollut työpajatoiminnassa mm. työkokeilussa, kuntouttavassa työtoiminnassa, siviilipalvelusta suorittamassa, harjoittelemassa oppilaitoksista ja työssäoppimisjaksoilla. Toiminnassa on mukana myös vapaaehtoisia. Palkkatuella työskentelevien osuus on vähentynyt, johtuen palkkatukimäärärahojen supistuksista. Kaikkia halukkaita nuoria ei ole voitu ottaa mukaan työpajatoimintaan, johtuen ohjaajaresurssien rajallisuudesta. Iisalmelaisia nuoria oli pajatoiminnoissa mukana hieman alle 100. Pien- ja vertaisryhmätoimintaa kehitettiin vuonna 2015. Jokaisella ryhmällä on myös käytössään What's Ap ja sen kautta ryhmät pitävät yhtä myös kokoontumisten ulkopuolella. Yhdistys pystyy asumistoimintansa kautta tarjoamaan nuorille kohtuuhintaista asumista, johon voidaan tapauskohtaisesti liittää myös asumisen ja arjenhallinnan tukea. Asunnot ovat 100 prosenttisesti käytössä. Yhdistys järjestää myös nuorille suunnattuja tapahtumia tarpeen ja voimavarojensa mukaisesti. Joulukuussa järjestetyssä nuorten jouluruokailussa kävi toista sataa nuorta. (Lähde INTRY ry/ Starttipajaohjaajat) (Lähde INTRY ry)

YLÄ-SAVON TOIMI-säätiö

TOIMI-säätiöllä oli vuoden 2015 aikana toiminnassa iisalmelaisia alle 29-vuotiaita yhteensä 111 henkilöä. Nuoria oli mm. tuetussa työtoiminnassa, kuntouttavassa työtoiminnassa, opiskeluun liittyen työssäoppimassa, työkokeilussa sekä työllistettynä. Koko kuluneen vuoden aikana toiminnassa oli iisalmelaisia alle 29 –vuotiaita yhteensä 111 henkilöä. (Lähde Ylä-Savon Toimi-säätiö)

ETSIVÄ NUORISOTYÖ

Vuoden 2015 aikana etsivät olivat yhteydessä yhteensä 143 nuoreen. Yhteydenotto johti asiakkuuteen yhteensä 91 nuoren kohdalla, joista naisia 59 ja miehiä 32. Alle 16-vuotiaita heistä oli 17, 16-20 -vuotiaita 47, 21-25 -vuotiaita 24 sekä kolme yli 25-vuotias. Nuoret ohjautuivat pääsääntöisesti oppilaitosten ja sosiaalitoimen kautta. Nuorten suorat yhteydenotot ovat kasvaneet tasaisesti ja niitä tuleekin jo merkittävä määrä. Suurin osa nuorista tarvitsi tukea toimeentuloon ja asumiseen liittyvissä asioissa. Usein kiinnittyminen tarvittaviin palveluihin vaatii etsivien tukea ja tsemppausta. (Lähde INTRY ry/ Etsivä nuorisotyö)

TOISEN ASTEEN OPINNOSTA ERONEET JA KESKEYTTÄNEET

Iisalmelaiset alle 29-vuotiaat opiskelijat, opiskelijamäärä laskentapäivän 20.9.2015 tilanteen mukaan.

Oppilaitos	Opiskelijamäärä yhteensä	opiskelijoista iisalmelaisia	Eronneet iisalmelaiset opiskelijat	eronneista ns. negatiiviset *)	Keskeyttäneet iisalmelaiset opiskelijat	Eronneet ja keskeytt., joille tehty jatko-suunnitelma
Iisalmen lyseo	316	281	2	0	1	3
Ylä-Savon Ammattiopisto	1060	330	10	6	6	3
Savon ammatti- ja aikuisopisto, Iisalmen toimipiste	352 (perustutkintoa suorittavat)	210	5	2	5	10
Oppisopimus-koulutus	268	109	4	4	3	3
Nuorten Aikuisten Osaamisohjelma NAO	44	13	2	0	0	2

(Lähde: Toisen asteen oppilaitokset)

*) opiskelija ei ole siirtynyt opiskelemaan toiseen oppilaitokseen tai työelämään

***) perustellusta syystä (esim. sairaus- tai äitiysloma) määräaikaaisesti opintonsa keskeyttäneet

- Ryhmämuotoisten toimintojen kehittämistä jatketaan. Hyviä kokemuksia on saatu toiminnasta Pysäkki ry:n ja Etsivän nuorisotyön kanssa (Sote)
- Yhteistyö nuorisotoimen ja nuorten ehkäisevän päihdetyöntekijän kanssa on lähtenyt hyvin käyntiin (hankaluutta tuonut työntekijävaihdokset nuorten ehkäisevässä päihdetyössä, Sote)
- Koulutiimit ovat käynnistyneet kaikissa Soten kunnissa (Sote)
- Verkostotyön kehittämiseksi tuo yhden uuden mahdollisuuden Ohjaamo-hankkeen tarjoamat tilat ja kannustuksen yhdessä tekemiseen. Kuraattorien ja nuorisososiaalityön yhteistyö on tiivistynyt ja tieto sosiaalityön tarpeesta tulee ajantasaisesti sosiaalityöhön (Sote)
- Ylä-Savon Ohjaamon toiminta on käynnistynyt hyvin ja asiakaskäyntejä on ollut hankkeen tavoitteiden mukaisesti (vap.pk.)
- Nuorten kesätyötoiminnan kautta työllistettiin ennätysmäärä nuoria (351, vap.pk.)
- Nuorten ryhmätoiminta käynnistynyt hyvin (vap.pk.)
- Opiskeluhoitohenkilöstön ja Etsivän nuorisotyön henkilöstön pysyvyys hyvä (YSAO)
- TATU-hankkeen kehittämä MISU (Mitä Sulle Kuuluu)-mallin toteuttaminen vahvistunut (YSAO)
- Verkostoyhteistyö on vahvistunut hyvällä tavalla esim. TE-toimiston ja sosiaalipuolen kanssa (YSAO)
- Sateenkaarevien nuorten vertaisryhmätoiminta alkoi Iisalmessa uutena toimintana (INTRY)
- Vaikka Te-palvelujen henkilökunta on nuorten palveluista vähentynyt, yhteistyö ainakin etsivän nuorisotyön kanssa on tiivistynyt (etsivä n.työ)
- Yhteistyö etsivän nuorisotyön kanssa on tiivistä (sos.työ)
- Yhden sosiaalityöntekijän erikoistuttua nuorten sosiaalityöhön, on palveluun saatu jatkuvuutta (sos.työ)
- Nuorten jouluruokailu, valtaosa paikalla olleista nuorista ei ole ollut aiemmin mukana INTRY:n toiminnassa. Tapahtumasta nuorilta saatu palaute oli todella positiivista. Tapahtuma on tarkoitus järjestää myös jatkossa (INTRY)
- Ryhmätoiminnat ja niiden kehittäminen. Vertaisryhmiä toimi vuonna 2015 useita. Ryhmiä perustettiin tarpeen ja toiveiden mukaan. Ryhmät ovat toimineet sekä itsetunnon että sosiaalisen vahvistamisen tukena (INTRY)
- Kehittämisyhteistyö Joensuun Nuorisoverstaan kanssa (INTRY)
- Toimiminen (työpaja, etsivä työ) valtakunnallisissa kehittämishankkeissa sekä pilottikokeiluissa (INTRY)

HUOLENAIHEET:

- Palkkatukimuutokset hankaloittavat nuorten työhön pääsyä ja oppisopimusten syntyä (eri toimijat)
- Nuorten pitkäjänteisyyden puute ja tietynlainen holtittomuus opiskelussa/elämässä kasvaa koko ajan (YSAO)
- Te-toimiston palvelujen muututtua sähköisiksi ja resurssien vähennyttyä, on henkilökohtaisen palvelun saaminen vaikeaa (sos.työ)
- Sosiaalitoimi hoitaa joidenkin nuorten jatkopolkujen suunnittelua, mutta nuorten te-toimiston tiedot eivät ole käytettävissä (sos.työ)
- Ohjaamotoiminnan kehittäminen ja juurruttaminen. Nykyisellään tila ei tavoita riittävästi kohderyhmään kuuluvia nuoria (INTRY).
- Nuorille suunnatun työpajatoiminnan rahoitusten epävarmuus sekä valtakunnallisesti että paikallisesti (INTRY)
- Avustustason turvaaminen (INTRY)

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET:

- Ohjaamon mallin mukainen yhdessä tekeminen edellyttää laajetessaan työntekijöiden jalkautumisen lisäksi työtila- ja tietohallinnon tarkastelua ja ratkaisuja
- Tatu-hankkeen tulosten hyödyntäminen kaikkien nuorten kanssa toimivien kesken >>> yhteinen käsitys kaikilla olemassa olevista nuorten palveluista, jolloin mahdollistuu oikea "palveluohjaus". Laaja asia ja varmaankin vaatisi vielä yhteistyötä eri toimijoiden kesken (YSAO)
- Koulutiimien ja nuorten kanssa toimivien yhteistyökumppaneiden yhteistyön tekeminen (verkottuminen) vaatii vielä kehittämistä
- Nuorisotakuusuunnitelman tavoitteisiin ja toimenpiteisiin sitoutuminen ja niistä tiedottaminen omalla toimialalla mm. reagointi nuorten käyttämisen muutoksiin kokeilemalla uusia toimintatapoja (vap.pk.)
- Kouluhyvinvoinnin vahvistaminen (siv.pk.)
- Lasten, nuorten ja perheiden omatoimisen liikkumisen ja terveellisten elämäntapojen lisääminen (vap.pk.)
- Peruskoulun ja ammatillisen oppilaitoksen välisen yhteistyön vahvistaminen entisestään (YSAO)
- Koulun keskeyttämisen/keskeytymisen uhatessa verkostotyön aloituspalaveri Starttiverstaalle, verkostoon kuuluisivat koulu, sosiaalityö, etsivä nuorisotyö, Starttiverstas ja tarvittaessa nuorten mt- ja päihdetyö (sos.työ)
- Starttivalmennuksen juurruttaminen osaksi alueen nuorille suunnattua palvelutarjontaa (INTRY)
- Ohjaamotoiminnan kehittäminen alueelle soveltuvaksi (INTRY)

Raporttipohja on tuotettu Uraohjaamo-hankkeessa (ESR), 2014